

Fundamentet

**Social Return on Investment
Evaluering 2024**

Fundamentet

Fundamentet er et forandringsrum, der støtter udsatte og sårbare unge voksne i at skabe positive forandringer i deres liv.

Med et helhedsorienteret menneskesyn, der fokuserer på de unges individuelle behov og ønsker, tilbyder Fundamentet aktiviteter og indsatser baseret på frivilliges engagement, der er gratis for de unge.

Mottoet "Vi tror på dig" understøtter Fundamentets arbejde, som blandt andet omfatter miljøterapi, støttende samtaler og adgang til et sundt fællesskab. Disse aktiviteter har til formål at styrke de unges livsmestring, modvirke ensomhed og isolation, og forhindre dem i at blive fastholdt i en udsat og sårbar position. Det miljøterapeutiske arbejde bidrager til at opbygge nye kompetencer og udvikle kompenserende strategier.

Fundamentet fungerer som det støtteapparat, ressourcestærke unge normalt får fra familie og netværk, men som mange af Fundamentets unge mangler.

39

unge

er hjulpet ud af social
udsathed

133

unge

er kommet hos
Fundamentet

4,3

SROI-ratio

For hver DKK 1 er
DKK 4,3 skabt i værdi

83

frivillige

har arbejdet for
Fundamentet

918

samtaler

har de ansatte haft
med de unge

Indholdsfortegnelse.

Opsummering	s. 4
Beskrivelse af Fundamentets indsats	s. 5
Forandringsteori	s. 9
Beskrivelse af SROI-metoden	s. 12
Input	s. 13
Output	s. 14
Finansielt outcome	s. 15
Socialt outcome	s. 17
Totalt outcome	s. 19
Bilag	s. 20

Fundamentet skaber positive forandringer for sårbare og udsatte unge voksne i Aarhus.

Kort om Fundamentet

Fundamentet hjælper sårbare og udsatte unge voksne med at opnå og skabe positive forandringer i deres liv. Omdrejningspunktet for Fundamentets hjælp er forskellige målrettede tilbud og fællesskaber. Fundamentets tre kernetilbud er Fundamentor/kontaktpersonsforløb, Behandlingsrummene og Forandringsrummet. Derudover driver Fundamentet også tilbuddene HF Fundamentet og Fundabolog.

Denne rapport

Formålet med denne rapport er at beskrive hvordan, Fundamentet bidrager til at forbedre unge voksnes mentale sundhed og trivsel i Aarhus samt at værdisætte effekterne af Fundamentets tre kernetilbud i 2024 fra et samfundsøkonomisk perspektiv.

Rapporten benytter udregningsmetoden ”Social Return on Investment” (SROI) til at evaluere effekten af Fundamentets indsatser. Metoden sammenligner input såsom driftsomkostninger samt værdien af frivilligt arbejde med Fundamentets outcome i form af en monetær værdi baseret på både finansielle og sociale værdier.

Lind Foundations metode til valutakonvertering og købekraftsjustering af sociale outcomes er blevet forbedret. Tidligere outcomes er derfor genberegnet med den nye og forbedrede metode for at sikre det bedst mulige grundlag for sammenligning med tidligere perioder.

SROI-ratio

Fundamentet har skabt en værdi på DKK 4,3 for hver DKK 1, der er investeret i 2024. Denne værdiskabelse skyldes, at en del af de unge ikke længere befinder sig i social udsathed, at deres generelle helbred er blevet forbedret, samt at deres livstilfredshed er steget.

Samarbejdet mellem Lind Foundation og Fundamentet

Lind Foundation har samarbejdet med Fundamentet siden 2015. Lind Foundation har også siden 2022 støttet Fundabolog samt HF Fundamentet siden 2024.

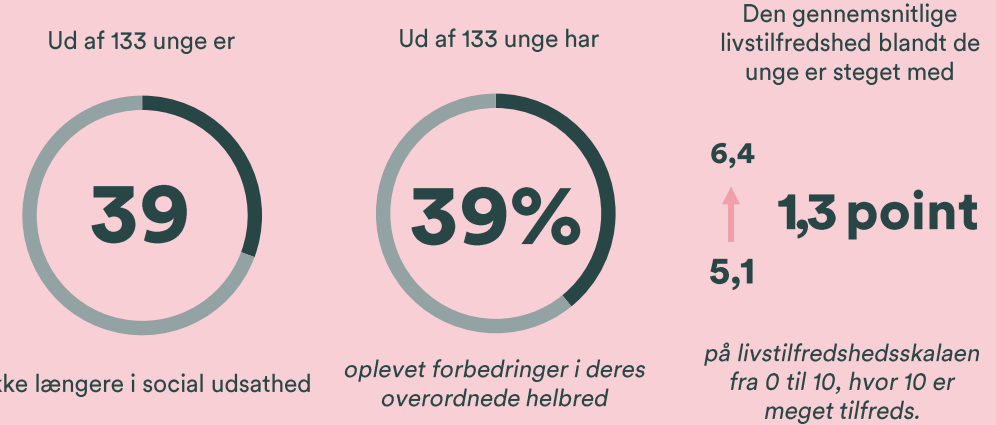
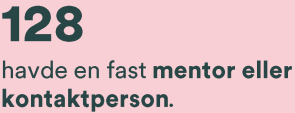
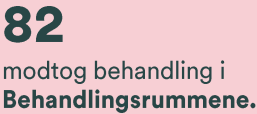

Sammenligning af resultater fra 2023

I 2024 fik 133 unikke unge hjælp af Fundamentet. Dette er et fald fra 155 unge i 2023. SROI-ratioen er faldet fra 4,8 i 2023 til 4,3 i 2024. Dette fald skyldes primært at der har været færre unge tilknyttet Fundamentet i 2024 sammenlignet med 2023. I slutningen af 2024 flyttede Fundamentet til nye og mere centrale lokaler på Vesterbro Torv. De nye rammer giver bedre muligheder for at videreføre Fundamentets helhedsorienteret arbejde med at skabe et fællesskab og yde støtte til de unge voksne. Flytningen medførte, at Fundamentet i december 2024 ikke optog nye unge i deres forløb og havde færre samtaler med de unge.

unikke unge voksne var tilknyttet Fundamentet i 2024.

Fundamentet er et hus og et forandringsrum, der hjælper sårbare og udsatte unge voksne.

En helhedsorienteret indsats

De unge hjælpes med at skabe positive forandringer i deres liv ud fra et helhedsorienteret menneskesyn med fokus på de unges individuelle behov og ønsker.

Fundamentet fungerer som det støtteapparat, som ressourcestærke mennesker normalt får fra deres familie og netværk, men som mange sårbare og udsatte unge mangler. Nogle af de unge har derfor behov for at få tilknyttet en terapeut eller en kropslig behandler, mens andre har behov for et længere forløb med generel vejledning og støtte.

Kontakt til Fundamentet

De unge kan komme i kontakt med Fundamentet gennem en kommunal sagsbehandler gennem en henvisning. Det er ikke nødvendigt at være på overførselsindkomst for at få hjælp hos Fundamentet, da de unge også kan kontakte Fundamentet selv.

Det miljøterapeutiske perspektiv

Fundamentet udvikler de unges praktiske og sociale færdigheder gennem indsatser med fokus på trygge relationer og fysiske rammer, da dette er afgørende for de unges udvikling. Aktiviteterne tilpasses den enkeltes behov og inkluderer hverdagsstruktur, deltagelse i socialt samvær og livsplanlægning.

Der arbejdes på at forbedre de unges mestringsevner samt styrke deres selvværd og tro på egne evner. Miljøterapeutiske ture styrker mestringsevner i nye omgivelser, mens sociale arrangementer såsom juleaften og sommerlejr modvirker ensomhed og isolation.

Pædagogiske værktøjer såsom motiverende samtaler, anerkendende pædagogisk tilgang, mentalisering, kognitive redskaber og psykosomatiske forløb benyttes i arbejdet med de unge. Det konkrete pædagogiske værktøj, der anvendes, afhænger af den enkelte unges situation.

Slutteligt arbejder Fundamentet fokuseret med kollegial sparring og supervision, der sikrer de bedste faglige beslutninger og et sundt arbejdsfællesskab.

—

4,4

besøg om måneden pr. ung i gennemsnit i 2024

—

25

år er de unge i gennemsnit

—

69%

af de unge har svaret på spørgeskemaet

Fundamentets målgruppe

Brugerne af Fundamentet er sårbare og udsatte unge voksne i Aarhus og omegn. Ofte er de aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere eller kontanthjælpsmodtagere. De unge har ofte flere komplekse problemstillinger og psykiske lidelser såsom angst, depression, PTSD, autisme, ADHD, skizofreni eller borderline.

Fundamentet tilbyder flere indsatser for at kunne arbejde med så mange aspekter af de unges udfordringer som muligt. I hvilken grad de enkelte unge gør brug af de forskellige tilbud, afhænger af hvilke ønsker og udfordringer, som de unge har.

Indsamling af data om Fundaments målgruppe

Relevante oplysninger er indsamlet over en måned via en spørgeskemaundersøgelse i perioden fra 7. november 2024 til 6. december 2024. Hvis de unge har haft brug for hjælp til at besvare spørgeskemaet, har de fået hjælp af en ansat eller frivillig hos Fundamentet.

Ud af den samlede populationen på 133 unikke unge, der var tilknyttet Fundamentet i 2024, er resultaterne i denne evalueringsrapport beregnet på baggrund af 92 besvarede spørgeskemaer, hvilket giver en svarprocent på 69. Baseret på svarene er gennemsnitsalderen 25 år og medianalderen er 24 år. Gennemsnitsalderen vurderes til at være i overensstemmelse med den faktiske gennemsnitsalder hos de unge, der kommer i Fundamentet.

I besvarelserne er der en overrepræsentation af studerende på HF Fundamentet, hvilket højst sandsynligt skyldes, at de studerende på HF Fundamentet er blevet præsenteret for spørgeskemaet i forbindelse med klasses timer – og ikke kun i en mere sporadisk sammenhæng hos Fundamentet.

Svarprocenten vurderes overordnet til at være tilfredsstillende med tanke på Fundamentets målgruppe og tidligere erfaringer med indsamling af spørgeskemaundersøgelser, men der vil være et fortsat fokus på at øge svarprocenten samt løbende at kvalitetssikre svarene fremadrettet.

Se bilag for yderligere information om spørgeskemaundersøgelsens repræsentativitet.

De frivillige hos Fundamentet bidrager med unikke kompetencer og ressourcer.

Fundamentet frivillige

De frivillige er en integreret og uundværlig del af Fundamentets indsatser, da de bidrager med unikke kompetencer og spiller en central rolle i de unges udvikling. Der er løbende i omegnen af 80 frivillige tilknyttet Fundamentet, hvoraf mange er psykologer, psykoterapeuter og fysioterapeuter. Alle frivillige terapeuter er uddannede behandlere og modtager supervision samt gennemgår en screeningsproces, inden de kan tilbyde de unge voksne et terapiforløb hos Fundamentet.

Frivillige socialrådgivere i Borgerhjælpen har tidligere hjulpet med forskudsopgørelse, budgetlægning og kontakt til det offentlige, men disse opgaver er i løbet af 2024 blevet overtaget af Fundamentets ansatte.

Fundamentet har også frivillige, der står for madklub to gange om ugen, arrangerer ture og weekendarrangementer samt arrangerer f.eks. brætspilsarrangementer og klaverundervisning.

De frivilliges indsats understøtter Fundamentets miljøterapeutiske perspektiv, hvor de unge i samarbejde med ansatte skaber indhold i deres hverdag i trygge rammer. De frivillige arbejder tæt sammen med de fastansatte, herunder frivilligkoordinatoren, for at skabe de bedst mulige rammer for personlig og faglig udvikling med tanke på at give Fundamentets unge den bedste hjælp.

Indsamling af data om de frivilliges indsats

Relevante oplysninger er indsamlet via spørgeskemaer i periode på 23 dage fra 8. december 2024 til 31. december 2024. Ud af 83 aktive frivillige har 37 besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 45%. Baseret på svarene er gennemsnitsalderen 56 år og medianalderen er 58 år. Denne gennemsnitsalder vurderes til at være i overensstemmelse med den faktiske gennemsnitsalder for de frivillige hos Fundamentet.

Svarprocenten vurderes overordnet til at være tilfredsstillende, men der vil være et fremadrettet fokus på at øge svarprocenten for de frivillige, hvilket vurderes til at være muligt, da de frivillige – i modsætning til Fundamentets målgruppe – generelt kan karakterises som ressourcestærke borgere.

83

aktive **frivillige** i 2024

56

år er gennemsnitsalderen

45%

af de frivillige har svaret på spørgeskemaet

Fundamentet arbejder med en differentieret tilgang til de unges forløb.

I synergi med det miljøterapeutiske perspektiv arbejder Fundamentet med forskellige tilknytningsformer for at fremme den unges udvikling samt at undgå fastlåsnings i et forløb. Indsatsen struktureres i tre faser. Hver fase har specifikke mål, der er tilpasset den unges individuelle behov på det givne tidspunkt. De tre faser er ikke tidsafgrænsede, men udvikling sker ud fra en fælles vurdering af de unges behov og parathed. Det er vigtigt, at den unge ikke oplever et tidspres og dermed øget stress, men oplever, at Fundamentet er et udviklingsrum, hvor man kontinuerligt arbejder på sine udfordringer hen mod aftalte mål.

Fundamentorfasen: En Fundamentor er en fastansat mentor, der hjælper de unge med deres fremtidige mål, sociale færdigheder, misbrugsbehandling og hverdagsstruktur. En Fundamentor har løbende faste udviklingssamtaler med den unge og yder desuden praktisk hjælp som støtte ved et møde hos f.eks. Jobcenteret, psykiatrien eller en anden institution. Initiativ ligger hovedsageligt hos den ansatte i Fundamentorfasen.

Kontaktpersonfasen: Når den unges tilknytning til Fundamentet er stærk nok, overgår de til kontaktpersonordningen. Her ydes støtte og hjælp på en mere fleksibel måde. Her er der ikke som under Fundamentorfasen faste møder, men den unge ved, hvem de kan henvende sig til ved opståede behov, og kontaktpersonen er opmærksom på om der sker en forværring i den unges tilstand, eller hvis der opstår andre uforudsete udfordringer. Hvor man i Fundamentorfasen fokuserer på at styrke borgerens relationer internt i Fundamentet, ændres fokus i Kontaktpersonfasen til at styrke de eksterne relationer. Initiativ ligger hovedsageligt hos den unge selv i Kontaktpersonfasen.

Udslusningsfasen: Når den unge vurderes til at være tilstrækkeligt selvkørende og stabil, overgår vedkommende til udslusningsfasen. Fundamentet er ikke længere det centrale tilbud i den unges dagligdag, og den unge har ikke en kontaktperson tilknyttet. De har dog fortsat adgang til Fundamentets åbne tilbud som Madklubben og Borgerhjælpen.

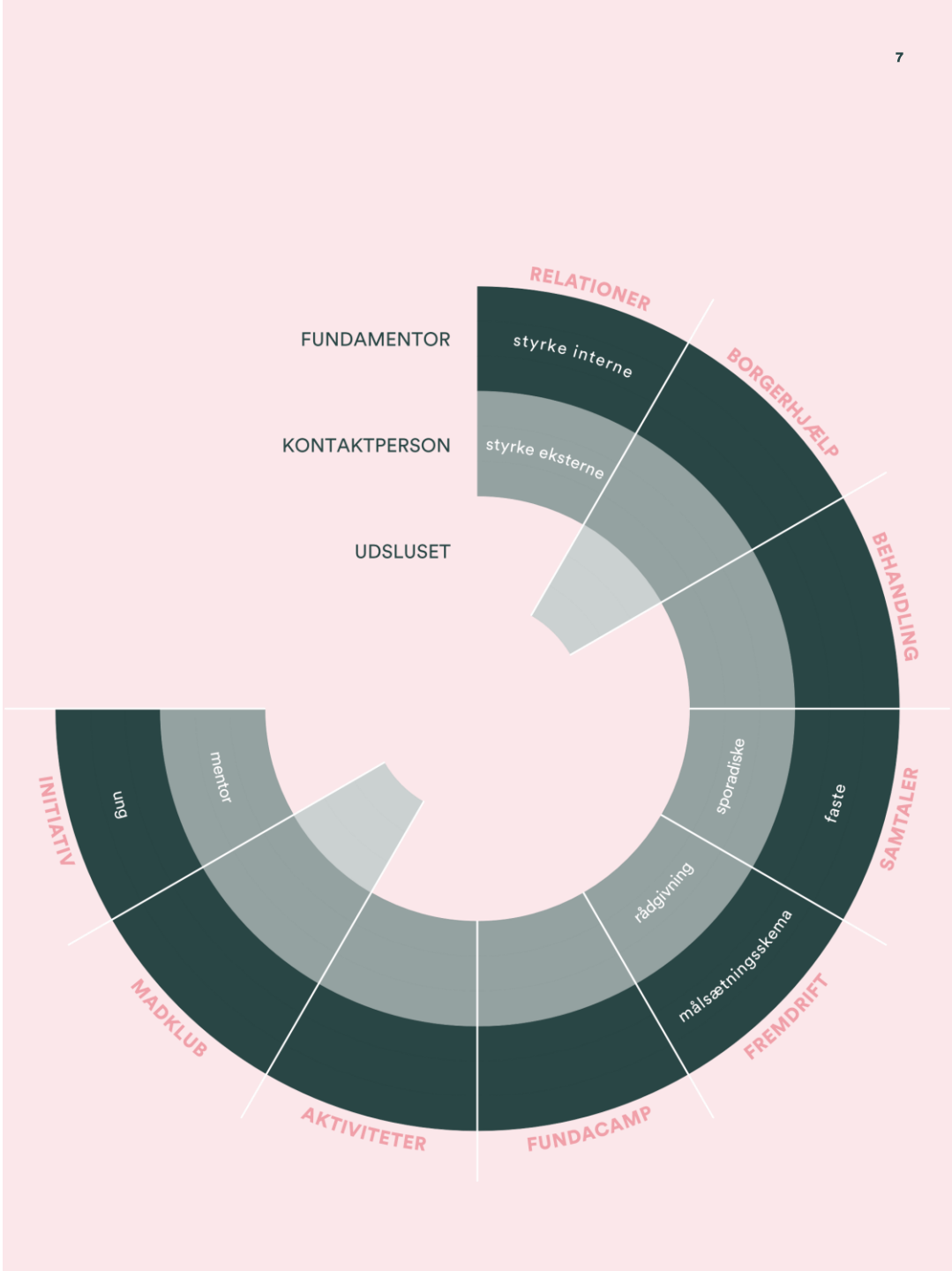
I alle tre faser arbejdes med brobygning for at afdække behov og understøtte motivation for fortsat udvikling. Fundamentet fungerer som en tryk base og rådgiver i forhold til andre relevante tilbud samt yder støtte ved møder som Jobcenteret og psykiatrien.

Illustration til højre beskriver den differentierede tilgang til de unges forløb.

—
5,3
årsværk hos
Fundamentet i 2024

—
3
faser i Fundamentets
tilgang til de unge i
2024

—
918
samtaler med de unge i
Fundamentets tre
kernetilbud i 2024

Fundamentet har også andre aktiviteter, der skaber værdi for samfundet, men som ikke er medregnet i SROI-ratioen.

Andre aktiviteter

Udover Fundamentets kernetilbud, der er beskrevet i forandringsteorien og danner grundlag for udregningen af SROI-ratioen, har Fundamentet også andre vigtige aktiviteter. De to mest betydningsfulde tilbud udover kerneaktiviteterne er HF Fundamentet og Fundabolig.

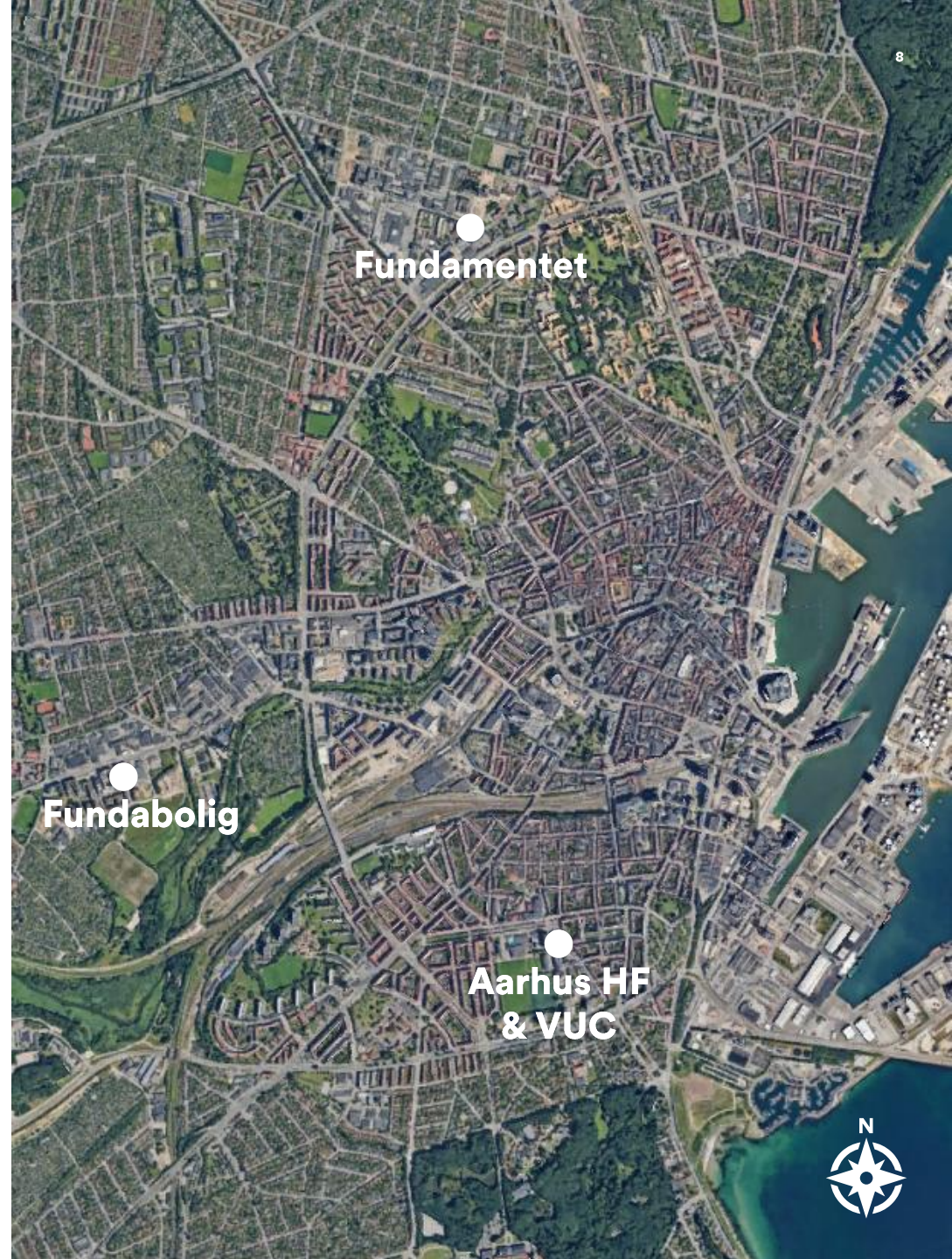
HF Fundamentet er et treårigt HF-uddannelsesstilbud for udsatte og sårbare unge, der er oprettet i samarbejde mellem Aarhus HF & VUC og Fundamentet, og hvis etablering er støttet af Den A.P. Møllerske Støttefond. HF Fundamentet er fra 2024 desuden støttet af Lind Foundation sammen med andre fonde. HF Fundamentet udgør en profilklasse for udsatte og sårbare unge med blandt andet angst, stress og ADHD, der ønsker at gennemføre en gymnasial uddannelse. HF Fundamentets profilklasser har både timer i et klasselokale hos Fundamentet på Vestre Ringgade i det nordlige Aarhus samt hos Aarhus HF & VUC på Dalgas Avenue på Frederiksbjerg i det sydlige Aarhus.

Fundabolig består af 14 betalbare lejligheder i en boligafdeling, som den aarhusianske boligorganisation AL2bolig har reserveret til udsatte og sårbare unge, der er i risiko for at blive hjemløse. De unge modtager bostøtte fra to relationsmedarbejdere fra Fundamentet. Projektet er et samarbejde mellem Lind Foundation, AL2bolig og Fundamentet, som løber over en femårig periode fra 2022 til 2027. Fundaboligerne er placeret ved Søren Frichs Vej i det vestlige Aarhus.

Omkostninger ved at drive HF Fundamentet og Fundaboliger er fratrasket Fundamentets samlede omkostninger ved udregningen af SROI-ratioen for 2024.

Langsigtede samfundsøkonomiske konsekvenser

Lind Foundation arbejder sammen med Fundamentet på at estimere de langsigtede samfundsøkonomiske konsekvenser af HF Fundamentet og Fundabolig, idet disse initiativer er forebyggende sociale investeringer med et mangeårigt langsigtet perspektiv inden for henholdsvis uddannelse (HF Fundamentet) og hjemløshed (Fundabolig). Til dette formål arbejdes der på at anvende SØM-modellen (Den Socialøkonomiske Investeringsmodel), der er udviklet af Social- og Boligstyrelsen i samarbejde med blandt andre VIVE.

Fundamentets forandringsteori illustrerer den forandring, de unge forventes at opleve som et resultat af Fundamentets indsatser. HF Fundamentet og Fundabolig indgår ikke i beregningen af SROI-ratioen.

Input Ressourcer, der muliggør outcome	Aktiviteter Kerneindsatser, der skaber outcome	Output Antal gennemførte indsatser/aktiviteter	Outcomes (på kort sigt) Resultater, der skabes på individniveau (under forløbet el. i umiddelbar forlængelse heraf)	Outcomes (på langt sigt) Resultater, der skabes på individniveau (6+ måneder efter forløbet)	Impact Positive forandringer for samfundet
Løn til ansatte Andre driftsomkostninger som husleje m.m. Værdien af frivilligt arbejde	Mentorforløb	133 unikke unge voksne	Tilrettelægge en handleplan og hjælp til dagligdagsgøremål. Fundamentorforløbet er også brobyggende i kontakten til offentlige indsatser og behandlinger.	De unge får større mulighed for at få hjælp lokalt.	— Offentlige besparelser i velfærdsudgifter
	Behandlingsrummene	92 unikke unge voksne	Terapi, fysioterapi, massage, akupunktur mv.	Færre fysiske smerter, forbedret fysisk og psykisk velvære.	— Bedre tilknytning til beskæftigelse og uddannelse
	Forandringsrummene	131 unikke unge voksne	Fitness, yoga, mindfulness, gåture, musikterapi mv.	At være en del af et socialt fællesskab.	— Større fysisk og psykisk velvære
	De frivilliges tid	98 frivillige	Udvikling af faglige kompetencer.	Forbedret livskvalitet og værdifulde erfaringer.	— Større økonomisk stabilitet
	HF Fundamentet	64 unikke unge	Hjælp til at udvikle gode strategier i forhold til at skabe en god skole- og dagligdag, men også kompenserende strategier i forhold til de udfordringer livet med diagnose kan give.	At gennemføre en ungdomsuddannelse.	— Generelle trivselsforbedringer
	Fundabolig	14 unikke unge voksne	Hjælp til livsmestring i egen bolig af relationsmedarbejdere fra Fundamentet.	Af fastholde bolig og komme tættere på ordinær beskæftigelse eller uddannelse.	

Indgår ikke i SROI-beregningen

Fundamentet har i øjeblikket tre helhedsorienterede kernetilbud samt to ekstra tilbud, der understøtter hinanden med en helhedsorienteret tilgang til de unge.

	Kernetilbud			Ekstra tilbud	
	Forandringsrummene	Behandlingsrummene	Fundamentorforløb	HF Fundamentet	Fundabolig
Beskrivelse	Skaber aktiviteter for de unge voksne og en følelse af fællesskab på tværs af de unge, frivillige og ansatte.	Hjælper de unge voksne med fysiske og psykiske udfordringer.	Giver de unge voksne en skræddersyet og helhedsorienteret indsats baseret på individuelle udfordringer på det givne tidspunkt.	Hjælper sårbare unge med at gennemføre en særligt tilrettelagt tre-årig HF-uddannelse.	Tilbyder en bolig samt faste kontaktpersoner til unge voksne, der har været funktionel hjemløse, eller har været i risiko for at ende i hjemløshed.
Indsatser	— Fællesspisning — Yoga og meditation — Træning og fitness — Café Funda	— Massage — Akupunktur — Terapeutiske samtaler med psykolog eller psykoterapeut — Fysioterapi — Ergoterapi — Andre behandlinger afhængigt af udbud	— Fundamentorfase — Kontaktpersonfase — Udslusningsfase	— Mestringsstrategier og lektiehjælp — Sociale aktiviteter — Fast klasse med eget lokale — Tilknyttet fast studiementor gennem hele forløbet — Mulighed for fjernundervisning	— Bostøtte — Budgetplanlægning — Støtte til egenomsorg — Fastholdelse i egen bolig

Indgår ikke i SROI-beregningen

Andre interessenter, der bidrager til Fundamentets indsats.

De unges familier og omgangskreds oplever positive afledte effekter af Fundaments indsats, da et familiemedlem eller en bekendt har fået det bedre ved at komme hos Fundamentet.

Frivillige investerer tid og energi i Fundamentet, hvilket gavner de unge. De frivillige oplever selv forbedret livskvalitet og opnår værdifuld erfaring gennem deres frivillige arbejde.

Det offentlige bidrager med tilskud til Fundamentets drift og opnår økonomisk en gevinst gennem besparelser, når de unges trivsel forbedres.

Private bidragsydere sikrer Fundamentets drift gennem finansielle bidrag og donationer. Disse bidrag kommer fra velgørende fonde, virksomheder og enkeltpersoner.

Ledelsen og de ansatte hos Fundamentet sikrer den daglige drift og organisering af de frivillige samt de overordnede aktiviteter.

SROI-ratioen omfatter både Fundamentets frivillige samt offentlige og private bidragsydere. Ledelse og ansatte er inkluderet i driftsomkostningerne.

Beretninger fra de unge viser, at Fundamentet skaber en uundværlig ramme.

"Funda har været og er stadig en kritisk vigtig trædesten på min videre rejse imod en normal hverdag."

Ung, 37 år.

"Jeg har fået meget hjælp og tillid gennem de fantastiske mentorer på Funda. Jeg var ikke nået så langt uden dem."

Ung, 20 år.

"Fundamentet er fantastisk og hjælper mig til at komme videre i systemet og have mig selv med - både psykisk og fysisk. Jeg vil ikke lave alle de fremtidige fremskridt, samt dem jeg allerede har lavet uden Fundas hjælp. Tak for at være mit fundament. "

Ung, 30 år.

"Fundamentet er et fuldstændig fantastisk og genialt sted. Jeg følte mig fortabt i livet før jeg startede der. Jeg har fået meget mere erfaring og lært mere om mig selv, siden jeg er startet. Takket være Fundamentet."

Ung, 20 år.

"Jeg er blevet meget bedre til ikke at give op men finde en anden vej end den, der ikke har virket. Jeg er blevet bedre til at tage tingende lidt mere stille og roligt, tage det svære en dag ad gangen."

Ung, 25 år.

"Jeg er blevet mere bevidst, om, hvad mine udfordringer er. Og bedre til at undgå, at sætte mig selv i situationer, som ikke er gode for mig."

Ung, 36 år.

Effekten af Fundamentets indsats udregnes som en SROI-ratio.

Lind Foundations ambition er, at de organisationer og projekter, som fonden støtter, skaber positive forandringer og værdi for både målgruppen og samfundet. Denne ambition kan kun opnås, når der er en fornuftig balance mellem omkostninger og den effekt, der skabes. Effektmåling er derfor afgørende for Lind Foundation.

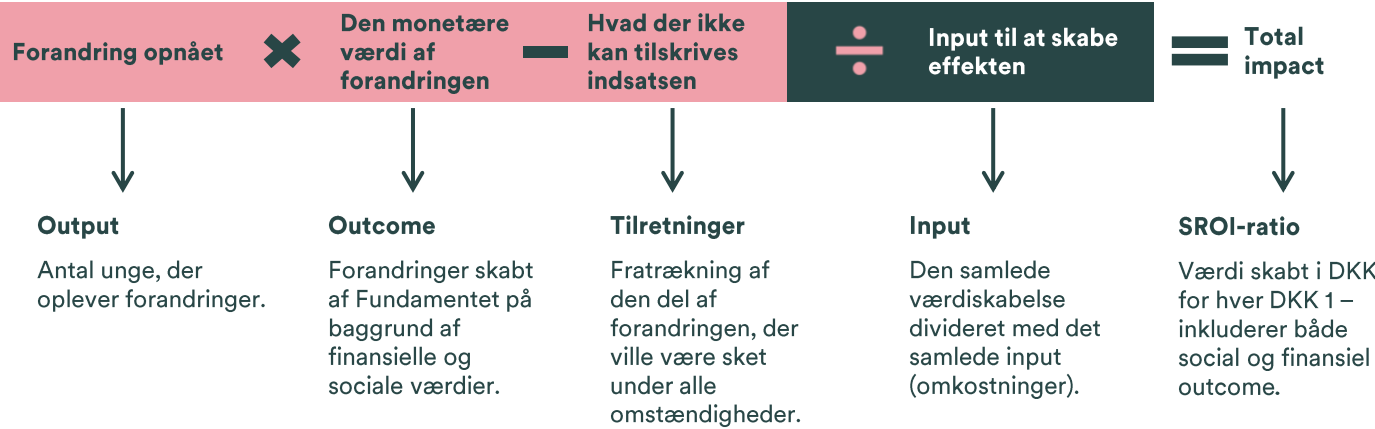
Men hvordan øges sandsynligheden for, at en social indsats skaber reelle effekter for både individet og samfundet? Hos Lind Foundation benyttes metoden Social Return on Investment (SROI). Denne metode gør det muligt at analysere og estimere værdien af indsatsen for de mennesker, som sociale projekter og organisationer hjælper.

SROI-metoden kvantificerer og evaluerer de økonomiske og sociale resultater, som projekter eller organisationer skaber for individer og samfund, set i forhold til det input (omkostninger), der er nødvendige for at drive forandringen. Ved at analysere hvad der bliver gjort, hvem der påvirkes, og hvilke effekter der skabes, kan indsatsens værdiskabelse vurderes. Baseret på denne analyse beregnes en SROI-ratio, der beskriver den monetære effekt skabt for hver investeret krone baseret på både finansielle og sociale outcomes.

Lind Foundation har indsamlet relevante informationer gennem spørgeskemaer besvaret af de unge og frivillige. Derudover er Fundamentets egne dataregistreringer benyttet. Desuden er der indhentet relevant data fra regnskaber samt opgørelser over ansattes og frivilliges arbejdstid. For at isolere Fundamentets værdiskabelse anvendes en række tilretninger, der bedst estimerer det kontrafaktiske udfald for de unge – altså hvad der ville være sket, hvis de unge ikke var kommet hos Fundamentet. Disse tilretninger anvendes, da der i 2024 ikke er etableret en kontrolgruppe for Fundamentets indsatser.

Fordelen ved SROI-metoden er, at den kan tydeliggøre den effekt, som sociale organisationer skaber for samfundet. Ulempen er, at metoden kan være kompleks og kræver betydelige mængder data og viden for at opnå et validt resultat med så få subjektive justeringer som muligt.

Klik her for at læse mere om SROI-metoden i Lind Foundations White Paper: <https://lindfoundation.com/SROI-dk>

Det finansielle outcome

Det finansielle outcome af Fundamentets indsats er beregnet ved at fokusere på forskellige finansielle værdier, der kan måles for målgruppen.

De primære finansielle mål, der blevet brugt til at måle effekterne af Fundamentets indsats, er:

- VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærds, estimeret gennem den samfundsøkonomiske analyse ”Socialt udsatte borgeres brug af velfærdssystemet” (VIVE 2018).
- De samfundsmæssige omkostninger ved ensomhed, estimeret gennem måloppgørelsen ”Sygdomsbyrden i Danmark” (Sundhedsstyrelsen 2022).
- Besparelser i offentlig forsørgelse og stigning i nettoindkomst ved at komme i beskæftigelse.

Det sociale outcome

Det sociale outcome afspejler værdien af de unges forbedrede trivsel vurderet ud fra besvarelsener af spørgeskemaer. De sociale værdier estimeres ved hjælp af ”UK Social Value Bank ” og kvalificeres af ”Livstilfredshedsspørgsmålet” (på engelsk ”The life satisfaction question”).

- UK Social Value Bank (HACT 2024) er et værktøj, der kan anvendes til at måle og beregne værdiskabelsen baseret på specifikke trivselsindikatorer hos de adspurgte respondenter, der er en del af en social indsats. Den indeholder et sæt trivselsværdier i en værdibank, der kan estimere en monetær værdi af de sociale resultater af socialt arbejde.
- Livstilfredshedsspørgsmålet er almindeligt anvendt i samfundsvidenskabelig forskning til at måle menneskers subjektive trivsel (på engelsk ”subjective wellbeing”), der kan omsættes til en monetær værdi. Livstilfredshedsspørgsmålet er: ”Alt i alt, hvor tilfreds er du med dit liv for tiden?” på en skala fra 0 til 10, hvor 10 er meget tilfreds.

Fundamentets samlede input består af driftsomkostninger, frivilliges tidsinvestering og ikke-finansielle gaver.

Fundamentets **input** viser de samlede omkostninger, der er afholdt for at skabe Fundamentets effekter i 2024. Det samlede input består af driftsomkostninger, frivilliges tidsinvestering og ikke-finansielle gaver.

I 2024 er inputtet beregnet til DKK 4,6m. Driftsomkostningerne udgør DKK 4,1 mio. (88%), de frivilliges tidsinvestering i form af alternativomkostninger udgør DKK 476,467 (10%), og ikke-finansielle gaver udgør DKK 80,551 (2%).

Fra 2023 til 2024 er inputtet faldet med DKK 21.000. Sammensætningen af inputtet har ændret sig en smule, så driftsomkostningerne udgør en relativ større del, mens de ikke-finansielle gaver og frivilliges alternativomkostninger udgør en relativ mindre del af inputtet. Input pr. ung er samtidig steget fra DKK 30.000 i 2023 til DKK 34.800 i 2024.

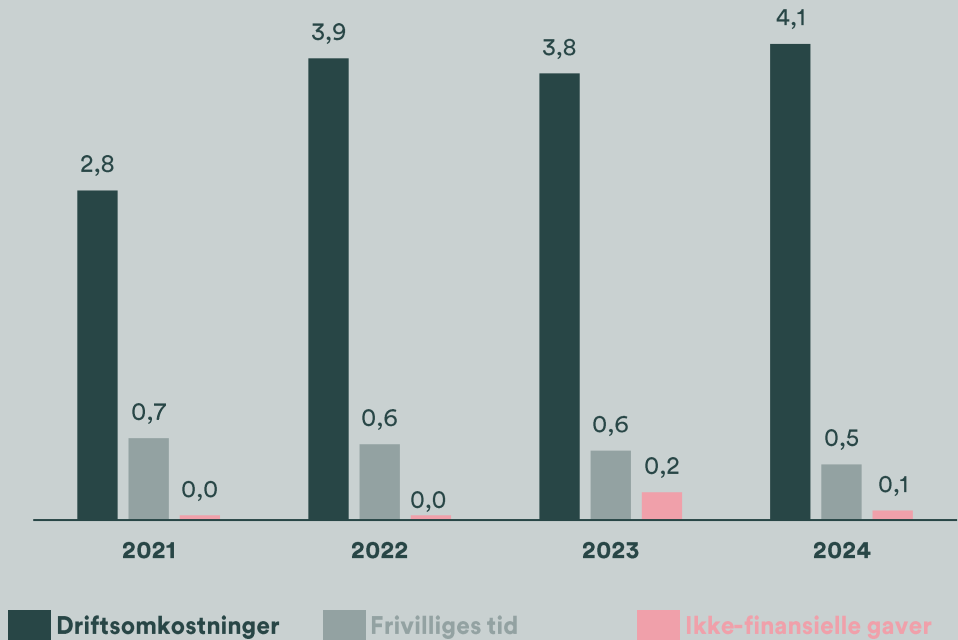
Driftsomkostningerne inkluderer personaleomkostninger og andre eksterne omkostninger såsom lokale- og administrationsomkostninger. HF Fundamentets og Fundaboligs omkostninger er fratrasket de samlede omkostninger for at isolere omkostningerne til Fundamentets kerneindsatser.

De **frivilliges tid** er opgjort som den løn, de ellers kunne have modtaget for det arbejde, de udfører i Fundamentet. For frivillige timer i Café Fundamentet anvendes timesatsen for ikke-uddannede på DKK 135, mens der for timer i andre tilbud anvendes timesatsen for uddannede i sundhedssektoren på DKK 263 (Jobpatruljen 2025; Statistikbanken 2025). Timesatsen afspejler dermed den løn, de frivillige vurderes til at kunne have fået for deres arbejde, hvilket også kan forstås som de frivilliges alternativomkostning.

Ikke-finansielle gaver dækker over julegaver samt yderligere gaver og donationer fra forskellige donorer.

DKK 4,6m
Total input i 2024 for Fundamentet

Udvikling af input siden 2021.

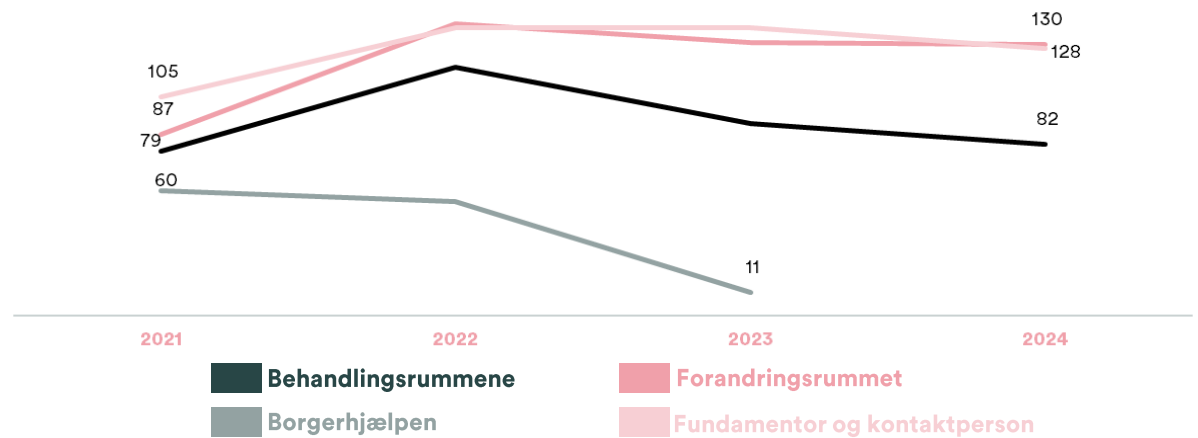
133 unikke unge har benyttet Fundamentets tilbud i 2024, hvilket er et fald på 22 unikke unge fra 2023 til 2024.

Fundamentets **output** viser de samlede aktiviteter, der er gennemført i Fundamentet i 2024, baseret på optællinger af de unges aktiviteter. Først og fremmest ses et fald i antallet unikke unge, der har været tilknyttet Fundamentet i 2024, fra 155 unge i 2022 til 133 unge. Denne ændring skyldes, at Fundamentet har haft et større fokus på at tilbyde en mere målrettede indsatser til de unge. Det mindre antal unge afspejles hermed i, at en større andel af de unge har en fast kontaktperson tilknyttet.

Borgerhjælpen er blevet integreret i Fundamentets øvrige arbejde. Støtte til fx kontakt med det offentlige og budgetlægning håndteres nu af de enkelte medarbejdere. Dermed bliver hjælpen mere fleksibel og tættere forbundet med den unges samlede forløb.

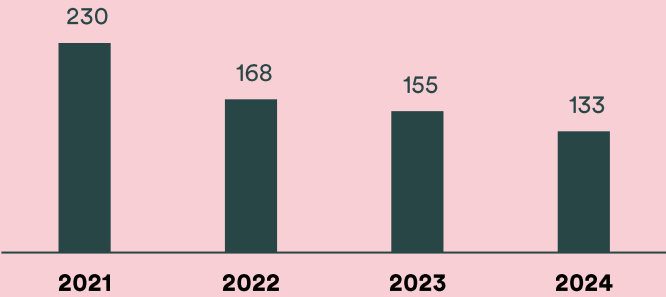

De unges udvikling.

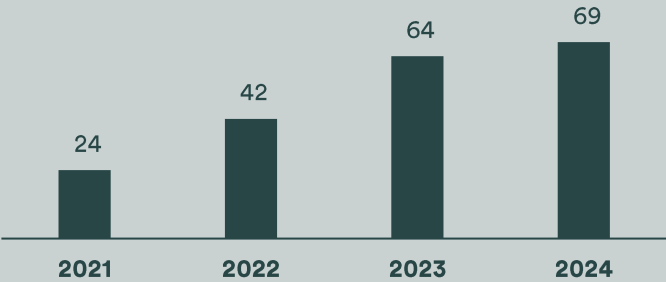
133

unikke unge kom hos Fundamentet i 2024.

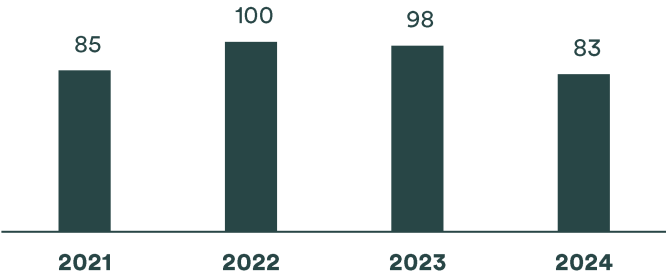
69

elever i HF Fundamentet i 2024.

83

har været aktive frivillige hos Fundamentet i 2024.

39 unge er ikke længere i socialt udsathed som følge af Fundamentets indsatser i 2024.

De **finansielle værdier** er et skøn over de samfundsøkonomiske effekter i form af lønindkomst samt de budgetøkonomiske effekter i form af sparede offentlige udgifter, der afledes af Fundamentets indsats i 2024.

VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd
VIVE opgjorde i 2018 de offentlige omkostninger i Danmark, der er tilknyttet otte forskellige grupperinger af social udsathed (VIVE 2018). Når en ung ikke anses som værende socialt udsat, betragtes de som ”en del af den øvrige befolkning”. Det offentlige sparer derfor udgifter, når en ung flytter sig fra en gruppe til en anden eller ud af social udsathed. Besparelserne opgøres som lavere træk på offentlige serviceydelser og inkluderer ikke offentlige forsørgelsesydelser.

39 ud af 127 unge er hjulpet ud af social udsathed i 2024 i henhold til VIVEs grupperinger. Derudover er 10 unge rykket til en mindre kompleks gruppe af social udsathed.

Ændringer i offentlige forsørgelsesydelser og lønindkomst
Ændringer i de unges lønindkomst og brug af offentlige forsørgelsesydelser er beregnet ud fra de unges besvarelser af spørgeskemaet.

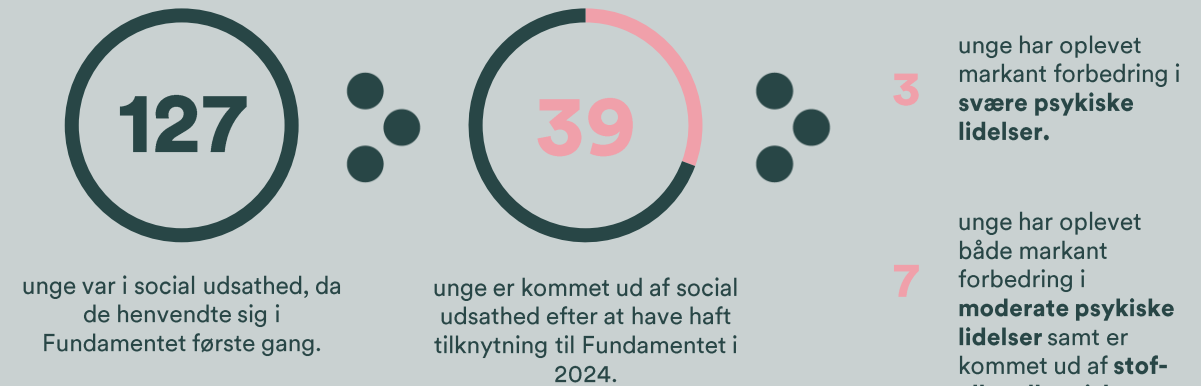
Ni unge har fået en fast lønindkomst, mens 14 unge er kommet af offentlig forsørgelse.

Sundhedsstyrelsen og ensomhed
Udgivelsen ”Sygdomsbyrden i Danmark” fra 2022 (Sundhedsstyrelsen 2022) opgjorde de sundheds- og samfundsmæssige omkostninger ved ensomhed. I 2017 blev dette beregnet til at være DKK 26.044 pr. ensomme person pr. år, hvilket er fremskrevet til en 2024-værdi.

32 unge føler sig ikke længere ensomme efter at være kommet i Fundamentet.

VIVEs Social udsatte grupper

Ifølge VIVEs grupperinger af social udsathed rykker unge sig ud af social udsathed, når deres problemstillinger bliver løst.

Ensomhed

32 unge **føler sig i høj grad ikke ensomme længere** efter at være kommet hos Fundamentet.

Offentlig forsørgelse

DKK 1.473 gennemsnitligt årligt fald i offentlig forsørgelse per ung.

Indkomst

DKK 2.025 gennemsnitlig årlig stigning i Indkomst per ung.

Fundamentets finansielle outcome er beregnet til DKK 2,8m i 2024.

2024 specificering

DKK 2,2m
VIVE’s grupperinger.

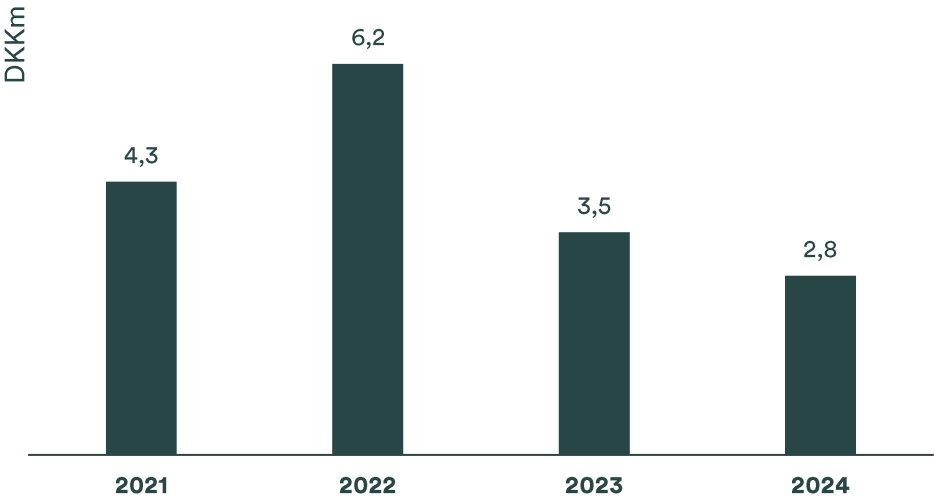
DKK 99t
Fald i offentlige ydelser.

DKK 506t
Mindre ensomhed.

DKK 137t
Stigning i indkomst.

DKK 2,8m
Finansiel outcome i 2024 for Fundamentet

Udvikling i finansiell outcome siden 2021.

Det **finansielle outcome** er faldet fra DKK 3,5m i 2023 til DKK 2,8m i 2024. Dette skyldes primært, at der var færre unge, som havde tilknytning til Fundamentet i 2024 sammenlignet med sidste år. Derudover er besparelserne i de offentlige ydelser mindre i år. Detaljerne for målingerne i 2024 kan læses i bilaget.

For at sikre den mest nøjagtige beregning af det finansielle resultat er der også foretaget justeringer for at estimere det kontrafaktiske udfald for de unge – dvs. hvad der ville være sket, hvis de unge ikke var blevet en del af Fundamentet. Her er der anvendt en gennemsnitlig tilretning på 49%, hvilket betyder, at 49% af den oprindelige værdiskabelse ikke vurderes at kunne tilskrives Fundaments indsats.

De unge i Fundamentet oplever i gennemsnit en stigning på 1,3 point på livstilfredshedsskalaen i 2024.

Livstilfredshedsmålet er en metode til at måle og værdisætte trivselsforbedringer, der er bredt anvendt i forskningslitteraturen om trivsel i relation til politisk beslutningstagning (Diener et al., 2018; Frijters & Krekel 2021).

Livstilfredshedsspørgsmålet lyder: *"Alt i alt, hvor tilfreds er du med dit liv for tiden?"*

Dette spørgsmål besvares på en skala fra 0 (slet ikke tilfreds) til 10 (fuldt ud tilfreds). Selvom livstilfredshed kun måles med ét spørgsmål, viser mange studier, at det korrelerer bredt med andre vigtige trivselsindikatorer. Derfor er spørgsmålet inkluderet i rapporten for at undersøge, om de sociale værdier afspejler en tilsvarende ændring i livstilfredshed.

Anvendelse af livstilfredshedsmålet

De unges svar på livstilfredshedsspørgsmålet kvalificerer de positive trivselsforbedringer som følge af, at de unge har været tilknyttet Fundamentet. Ændringer i de unges helbred, deres økonomiske tryghed og deres mulighed for at søge hjælp og rådgivning hos Fundamentet har altså en sammenhæng til, at de unge generelt har fået en højere livstilfredshed.

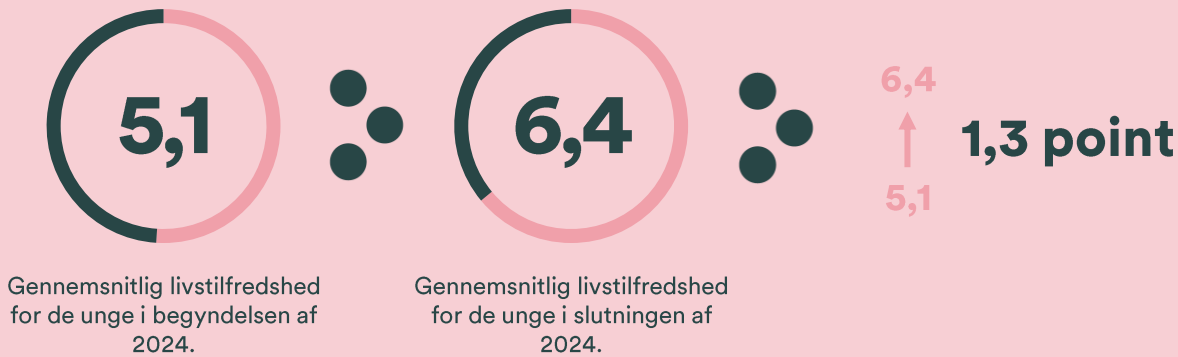
Livstilfredshedsmålet anvendes som indikator for de unges overordnede sociale trivsel, da det betragtes som den mest effektive metode til at monetarisere sociale forandringer. En af fordelene ved livstilfredshedsmålet er, at det rent praktisk udgøres af ét enkelt spørgsmål, som samtidig formår at indfange centrale elementer af overordnet trivsel herunder mental sundhed, arbejdsproduktivitet og sociale relationer.

For at værdisætte den sociale trivselsforbedring via livstilfredshedsspørgsmålet anvendes enheden WELLBY (wellbeing-adjusted life years). En WELLBY repræsenterer en ændring i livstilfredshed på ét point på en skala fra 0 til 10 for én person i ét år. Værdien af en WELLBY i en dansk kontekst beregnes til DKK 186.000 pr. WELLBY. En uddybning af dette kan findes i bilag 1.5.

Den sociale værdiskabelse målt ved brug af livstilfredshedsspørgsmålet udgør DKK 18,3m.

Livstilfredshedsskalaen

På en skala fra 0 til 10, angives en persons subjektive trivsel. En ændring på ét trin på skalaen svarer til en ændring på ét point i livstilfredshed.

Population		Livstilfredshed		Tilrettet WELLBY (DKK)		Social værdiskabelse (DKK)
133	×	1,3 point	×	105.822,63	=	18.296.733

Totale sociale værdier er beregnet til DKK 17m i 2024.

De **sociale værdier** repræsenterer de positive trivselsresultater for de unge, der omsættes til monetære værdier. Denne rapport inkluderer de positive effekter af sociale faktorer som forbedret sundhed og økonomiske forhold. De sociale værdier afspejler, hvad en gennemsnitlig person ville være villig til at betale for den givne trivselsforbedring.

Trivselsforbedringerne kan blandt andet værdisættes ved hjælp af UK Social Value Bank (HACT 2024). For at gøre disse værdier anvendelige for folks trivsel i Danmark foretages en PPP-justering baseret på forskellen mellem Danmark og Storbritanniens BNP pr. indbygger (The World Bank 2024). Derefter konverteres værdierne fra GBP til DKK. Yderligere detaljer om disse justeringer kan findes i bilaget.

39%
af de unge føler at deres overordnet helbred er forbedret

13%
af de unge føler, at det er blevet nemmere at række ud til familie ved alvorlige problemer.

12%
af de unge føler at de klarer sig markant bedre økonomisk

HACT sociale værdier	Beskrivelse	Antal	Værdi DKKm
Mulighed for lokal rådgivning	Andelen af unge, der har en fast kontaktperson tilknyttet.	133	3,0
Frivilligt arbejde	Antal personer, der har udført jævnlgt frivilligt arbejde hos Fundamentet.	83	1,8
Økonomisk tryghed	Antal unge, der føler, at de klarer sig markant bedre økonomisk	16	1,7
Godt overordnet helbred	Antal unge, der har fået et generelt bedre helbred sammenlignet med folk på deres egen alder.	52	7,9
Kan stole på familien	Antal unge, der mener at de bedre kan række ud til deres familie hvis de har et seriøst problem.	17	1,3
Totale sociale HACT værdier			15,7

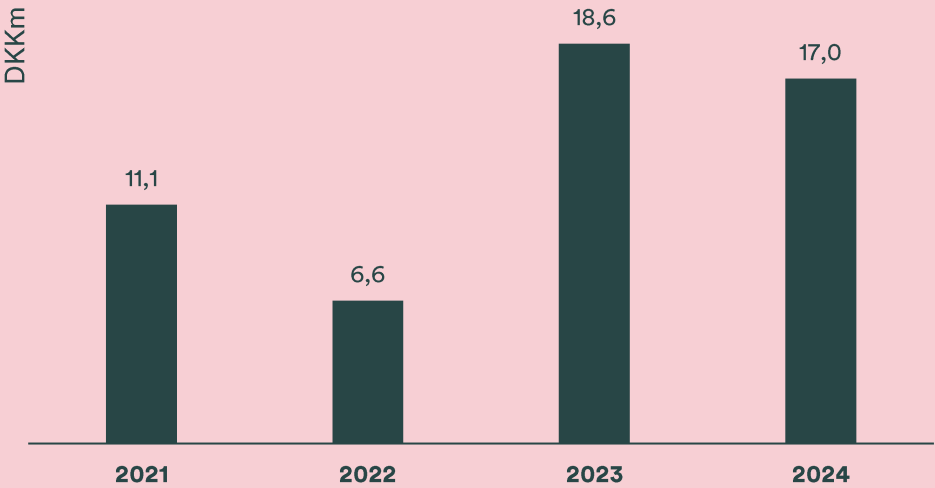
Totale sociale værdier

I 2024 udregnes de social værdier for Fundamentet ved at kombinere livstilfredshedsmålet og estimerer for de positive trivselsforbedringer estimeret af HACT. HACT’s sociale værdier evaluerer individuelle parametere, som er relateret til en social forandring, som indikerer, hvordan specifikke aspekter af de unges liv forberedes efter at være tilknyttet Fundamentet.

De samlede sociale værdier i 2024 udgør DKK 17,0m, hvilket er beregnet som gennemsnittet af livstilfredshedsmålet (DKK 18,3m) og HACT’s estimerede sociale værdier (DKK 15,6m). Dette udgør et fald i forhold til 2023, hvor de samlede sociale værdier blev beregnet til DKK 18,6m. Den største bidragsyder til de sociale værdier i 2024 stammer fra, at de unge generelt har opnået et bedre helbred. Særligt deres mentale helbred er forbedret efter at have været tilknyttet Fundamentet.

De sociale værdier er justeret med en gennemsnitlig tilretning på 47%, hvilket betyder, at 47% af den oprindelige værdiskabelse vurderes til ikke at kunne tilskrives Fundamentet.

Udvikling i sociale værdier siden 2021.

Total outcome for Fundamentet i 2024 er DKK 19,8m. Det resulterer i en SROI-ratio på 4,3.

Det **totale outcome** er summen af det finansielle og sociale outcome. Dette repræsenterer den samlede værdiskabelse, som Fundamentet har opnået i 2024. Det samlede outcome inkluderer både den monetære værdi af ændringer i offentlige udgifter og forbedringer i de unge voksnes trivsel.

I 2024 er det samlede outcome beregnet til DKK 19,8m. Heraf udgør det finansielle outcome 14%, mens det sociale outcome udgør 86% af den samlede værdiskabelse. Denne fordeling er forventelig og i tråd med sidste år, da Fundamentets primære fokus er at skabe bedre mental trivsel for de unge.

SROI-ration for Fundamentet er beregnet til 4,3, baseret på et samlet input til aktiviteterne på DKK 4,6m og et samlet outcome på DKK 19,8m. Fundamentet har dermed skabt en værdi på DKK 4,3 for hver DKK 1, der er investeret i 2024. Denne værdiskabelse skyldes, at en del af de unge ikke længere befinder sig i social udsathed, at deres generelle helbred er blevet forbedret, og at deres livstilfredshed er steget.

Fundamentets tilbud og indsatser justeres årligt, inklusive de antagelser, der ligger til grund for beregningerne af værdiskabelsen. For en mere detaljeret forklaring af disse justeringer henvises til bilagene.

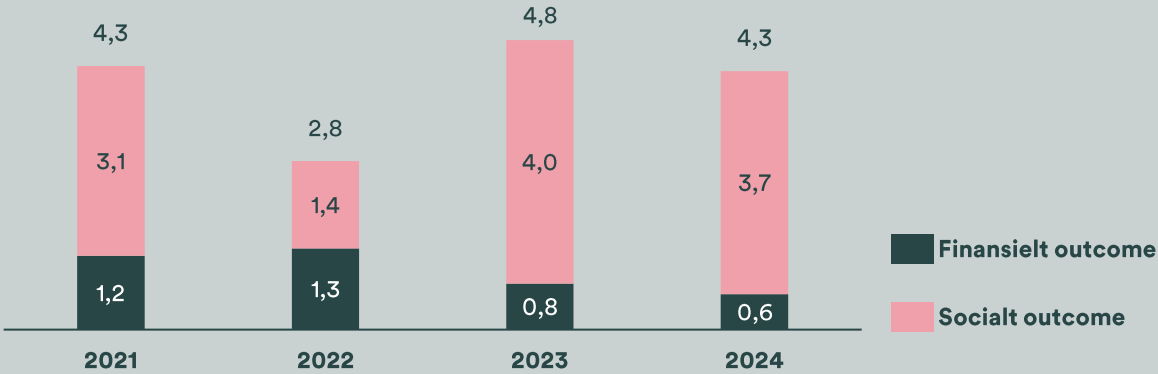
DKK 19,8m

Total outcome i 2024

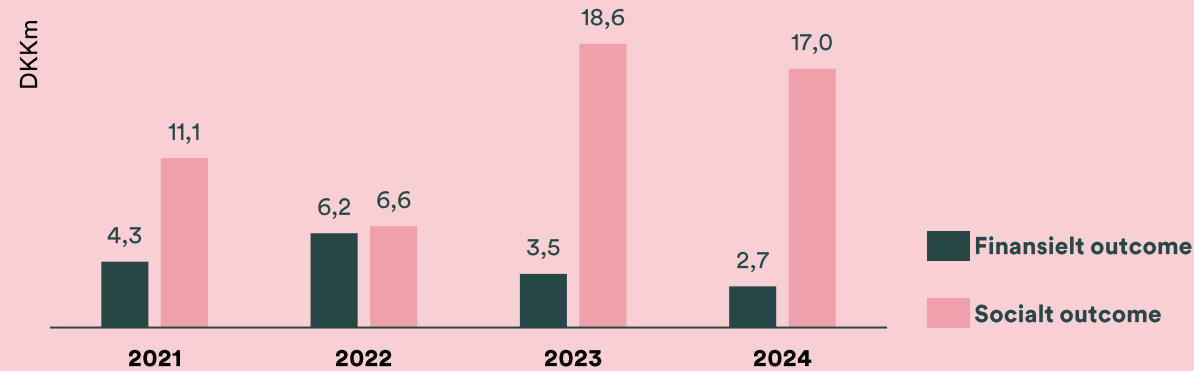
4,3

SROI-ratio i 2024

Udvikling i SROI-ratio siden 2021.

Udvikling af finansielt og socialt outcome siden 2021.

Bilag

Dataindsamlingen er primært foregået gennem en spørgeskemaundersøgelse af de unge i Fundamentet. Stikprøven udgør 92 af de i alt 133 unge der er kommet i Fundamentet i 2024.

Spørgeskema

Det kvantitative datagrundlag for rapporten er en spørgeskemaundersøgelse foretaget fra 7. november 2024 til 6. december 2024.

Spørgeskemaet er foretaget som en anonym undersøgelse og er indsamlet på ét tidspunkt i indsamlingsperioden. I gennemsnit har det taget respondenterne 14 minutter at besvare spørgeskemaet.

Spørgsmålene er i spørgeskemaet er stillet retrospektivt, således at de unge besvarer hvordan de havde det i begyndelsen af året sammenlignet med hvordan de har det på besvarestidspunktet.

Spørgeteknik

Spørgsmålene i spørgeskemaet er formuleret med formålet at sikre en høj svarprocent og minimere den statistiske usikkerhed. Der er lagt særlig vægt på at gøre spørgsmålene lette at forstå for de unge, og Fundamentets ansatte har guidet respondenterne igennem spørgeskemaet for at sikre korrekt forståelse og udfyldelse.

De unge er i 2024 blevet spurgt om deres evne til at håndtere deres psykiske lidelse eller misbrug i stedet for blot at spørge, om de stadig har en psykisk lidelse eller et misbrug. Formuleringen er valgt således, da det er urealistisk for mange af de unge at komme helt af med deres psykiske lidelse. Derfor er det mere relevant at undersøge deres evne til at håndtere lidelsen bedre.

For at sikre sammenlignelighed blandt spørgsmålene og lette forståelsen anvendes en Likert-skala fra 1 til 5 på tværs af alle relevante spørgsmål.

Spørgsmålet om livstilfredshed er besvaret på en skala fra 0 til 10 for at sikre overensstemmelse med anerkendte og validerede mål for livstilfredshed. Dette forhold omtales yderligere i bilag 1.5.

For at fastholde den høje svarprocent fra 2023 er antallet af spørgsmål i spørgeskemaet fortsat 31 i 2024. Sammenlignet med sidste år er svarprocenten steget fra 54% til 69%, hvilket styrker datagrundlaget i rapporten.

Stikprøven

Der er ofte statistisk usikkerhed forbundet med dataindsamling – især som følge af en begrænset stikprøvestørrelse, hvilket kan mindske stikprøvens repræsentativitet for det samlede antal unge som har været hos Fundamentet. Stikprøven af respondenter udgør 92 af 133 unge, der er kommet hos Fundamentet i 2024. Det betyder samtidig, at svarprocenten for spørgeskemaundersøgelsen er 69%. Det vurderes at være højt og tilfredsstillende, da målgruppen af socialt udsatte unge ofte resulterer i væsentlig lavere svarprocenter.

Repræsentativitet af stikprøven

For at vurdere hvorvidt stikprøven også afspejler den reelle population af unge i Fundamentet, er der foretaget en balancetest. Her ses, at særligt unge i HF-Fundamentet er overrepræsenteret i stikprøven relativt til populationen. I stikprøven er 61% af respondenterne HF-studerende i Fundamentet, hvilket kun er tilfældet for 52% af populationen.

Det påvirker muligvis beregningerne således, at det underestimerer resultaterne, da de unge som ikke er HF-studerende ofte bruger Fundamentet mere og dermed også får en mere intensiv indsats der forventes at have større effekt på deres sociale og psykiske problemer.

Evalueringsdesignet i rapporten er et tværsnitsstudie uden kontrolgruppe. Der er derfor anvendt tilretninger til bedst muligt at estimere det kontrafaktiske udfald for målgruppen.

Evalueringsdesign

Evalueringsdesignet for rapporten er et tværsnitsstudie uden en kontrolgruppe. Det har ikke været muligt at etablere en relevant kontrolgruppe i undersøgelsen, da målgruppen af socialt udsatte unge kan være vanskelig at foretage randomiserede kontrolforsøg for.

Muligheden for matching

Det har heller ikke være muligt at benytte en matchingstrategi, hvor de unge matches med lignende unge som ikke er kommet hos Fundamentet i 2024 for at estimere det kontrafaktiske udfald. Det skyldes, at der i undersøgelsen ikke er indsamlet en tilstrækkelig mængde baggrundsvariable, der vil muliggøre en matchingstrategi. Dog er det et mål at benytte en matchingstrategi i fremtiden, da det vurderes som en mulig forbedring af evalueringsdesignet inden for en rimelig tidsramme.

Anvendelse af tilretninger

Til bedst at estimere det kontrafaktiske udfald, på trods af manglen af en kontrolgruppe, anvendes der en række tilretninger. Tilretninger er en metode til at strukturere forskellige måder, hvormed en kontrafaktisk gruppe af unge adskiller sig fra gruppen af unge i Fundamentet.

Datagrundlaget for tilretningerne er primært de unges svar på, hvorvidt de forestiller sig at kunne have fået indsats et andet sted (dødvægt), samt hvorvidt de har fået hjælp andre steder fra (tilskrivning). Dødvægten er estimeret til 22%, mens tilskrivningen er estimeret til 35%. Disse er derfor benyttet som vejledende i rapporten.

Derudover er der anvendt HACT’s egne angivne dødvægte for de sociale værdier i deres værdibank. De afhænger af den specifikke estimerede værdi og er angivet i Impact Map (se bilag 2).

Tilretningstyper	Beskrivelse
Dødvægt	Andelen af effekten, der ville have fundet sted uden Fundamentet.
Forskydning	Angiver, hvor stor en andel af effekterne der erstattede andre effekter i samfundet.
Tilskrivning	Andelen af effekterne, som skyldes bidrag fra andre organisationer eller mennesker.
Aftagning	Angiver, hvor meget af effekten, der aftager over tid.

Tilretninger

Tilretninger benyttes til at isolere effekten af den indsats, som Fundamentet har opnået i 2024. De er medtaget for at undgå en overestimering af Fundamentets værdiskabelse. Nogle af Fundamentets aktiviteter skaber en eller flere af de samme værdier for de unge, hvorfor det skal tages med i beregningerne for at undgå dobbelttælling.

Benyttelse af tilretninger i SROI-rapporten

Tilretningerne dødvægt og tilskrivning er benyttet i denne rapport. Aftagning er ikke medtaget, da rapporten kun evaluerer Fundamentets indsats i løbet af året 2024. Det er antaget, at ingen af Fundamentets effekter erstatter andre i samfundet. Derfor er tilretningsmetoden ”forskydning” heller ikke benyttet.

Nettoværdien

Under outcome er aktiviteternes nettoværdier opgjort. Disse er blevet beregnet på baggrund af bruttoværdien, hvor tilretninger er fratrukket. Nettoværdien er dermed den reelle sociale værdiskabelse, som Fundamentet har skabt i 2024.

Anden værdiskabelse tager højde for de værdier, der ikke kan tildeles en monetær værdi, men sensitivitetsanalysen tager højde for måleusikkerhederne i resultaterne i denne rapport.

Anden værdiskabelse

Finansielle og sociale værdier måles kun for de forandringer, der er en del af Fundamentets kerneintervention, som beskrevet i forandringsteorien. Andre afledte effekter og forandringer af Fundamentets indsats, indgår derfor ikke i beregningen af SROI-ratioen. Det gælder blandt andet bedre relationer og tilknytninger til arbejdsmarkedet, uddannelsessystemet samt familie og venner.

Familie og omgangskreds

Når de unges generelle livssituation forbedres, vil de nemmere kunne vedligeholde og udbygge sociale relationer i form af familie og venner. Værdien af bedre tilknytning til familie estimeres for den unge, men værdien for familien inkluderes ikke i beregningerne.

Afledte produktivetsgevinster

Derudover kan man forvente, at de unges generelle livssituation forbedres hvilket betyder, at de unge får en stærkere tilknytning til beskæftigelse og uddannelse, og at antallet af sygedage forebygges samt generelle produktivitet forbedres. Det antages, at produktivetsgevinsterne delvist måles i en højere lønindkomst, men denne måling ikke er udtømmende.

Femårig fremskrivning

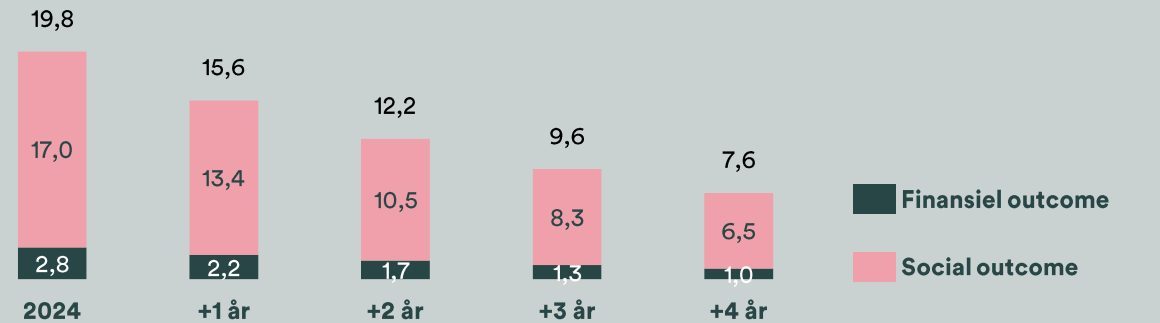
For at give et indblik i effekten af Fundamentets indsats på længere sigt er der foretaget en fremskrivning. Fremskrivningen skal illustrere hvordan en forankring af indsatsen for nogle unge i målgruppen vil betyde en livslang investering i deres trivsel. Denne fremskrivning repræsenterer den forventede totale SROI-ratio for deltagerne over de næste fem år.

Størstedelen af de unge forlader ikke Fundamentet efter ét år, og det er derfor vigtigt at påpege, at ikke alle unge forventes at kunne blive uafhængige af Fundamentets indsats. Fremskrivningen skal derfor kun give et indblik i den fremtidige værdi for de unge, der kan gøres uafhængige af Fundamentets indsats på sigt.

Antagelser bag femårig fremskrivning

I fremskrivningen er der antaget en konstant aftagning af de positive effekter på 20% årligt efter at den unge forlader Fundamentet. Dette er en simplificering, da der ikke findes konkrete data for effekten af Fundaments indsats på længere sigt. Til gengæld ses det ofte i langsigtede evalueringer at særligt trivselsforbedringer drastisk reduceres, når deltagerne ikke længere er en del af indsatsen.

Forventet udvikling over en femårig periode (DKKm)

De finansielle værdier er primært estimeret ud fra VIVEs kategorisering af social udsathed. Dette er målt gennem de unges evner til at håndtere psykiske lidelser og misbrug.

VIVEs kategorier af social udsathed

Ændringen i de unges brug af velfærdssystemet estimeres primært ud fra VIVEs rapport om socialt udsatte borgeres brug af offentlige ydelser. Her opstilles otte grupper af socialt udsathed hierarkisk efter kompleksitet, således at gruppe 1 (moderate psykiske lidelser) er den mindst komplekse socialt udsatte gruppe, mens gruppe 8 (Psykisk lidelse med misbrug og øvrig kompleksitet) er den mest komplekse gruppe. Disse gruppers brug af velfærdssystemet sammenlignes derefter med "den øvrige befolkning". Grupperne er angivet i figuren til højre.

Ved at måle, hvorvidt de unge rykker sig fra én gruppe til en mindre kompleks gruppe, eller helt ud af socialt udsathed, er det muligt at opgøre offentlige besparelser ved at de unge bruger velfærdssystemet mindre. Det har dog ikke været muligt i denne rapport at direkte måle, hvorvidt de unge er socialt udsatte, og derfor anvendes spørgeskemaet som en proxy for, hvorvidt de er socialt udsatte. Det måles ved at spørge om, de unge er blevet bedre til at håndtere deres misbrug eller psykiske lidelse, hvortil svaret "i høj grad" indikerer at den unge ikke længere tilhører gruppen med denne karakteristika.

Det bemærkes også, at unge der rykker fra gruppe seks til gruppe to tilskrives en negativ finansiell effekt. Dette omtales også i VIVEs rapport og skyldes, at borgere uden misbrug generelt har lettere ved at få adgang til offentlige ydelser og derved forbruge flere offentlige ressourcer.

Måling af lønindkomst og offentlige forsørgelsesydelse

VIVEs oprindelige rapport inkluderer både besparelse ved offentlige serviceydelser, offentlige forsørgelsesydelser og en højere skattebetaling. Dog har unge i social udsathed ofte en kompleks sammensætning af indkomst og forsørgelsesydelser, hvilket resulterer i stor variation i gruppen. Derfor er de unges lønindkomst og forsørgelsesydelser målt direkte i spørgeskemaet for at sikre mindre usikkerhed i beregningen. Det betyder samtidig, at lønindkomst og sparede offentlige forsørgelsesydelser er fjernet fra VIVEs oprindelige rapport og erstattet med de direkte målinger i spørgeskemaet.

Sygdomsbyrden og ensomhed

Til sidst anvendes også "Sygdomsbyrden i Danmark" (2022) til at estimere de sparede offentlige udgifter ved at de unge er mindre ensomme. Da denne udgivelse ikke er lavet i sammenhæng med VIVEs rapport, vil besparelserne muligvis tælles dobbelt hvis også ensomhedsbesparelser inkluderes. Dog vurderes det, at der er tilpas stor forskel mellem udgifter ifm. socialt udsathed relativt til udgifter ifm. ensomhed til at begge kilder godt kan anvendes.

Overblik over VIVE’s kategorier af socialt udsathed og definition af de socialt udsatte grupper.

Gruppe		Definition af de socialt udsatte grupper.
8.	Psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet	Personer med psykisk lidelse (moderat eller svær) og misbrug (alkohol eller stof) og øvrig kompleksitet (hjemløshed, ubetinget fængselsstraf eller misbrugsrelateret fysisk lidelse)
7.	Misbrug med kompleksitet	Personer med misbrug (alkohol eller stof) og øvrig kompleksitet (hjemløshed, ubetinget fængselsstraf eller misbrugsrelateret fysisk lidelse)
6.	Psykisk lidelse med misbrug	Personer med psykisk lidelse (moderat eller svær) og misbrug (alkohol eller stof)
5.	Hjemløshed	Øvrige personer, der har været ramt af hjemløshed
4.	Stofmisbrug	Øvrige personer med stofmisbrug
3.	Alkoholmisbrug	Øvrige personer med alkoholmisbrug
2.	Svær psysisk lidelse	Øvrige personer med svær psykisk lidelse
1.	Moderat psykisk lidelse	Øvrige personer med moderat psykisk lidelse
Den øvrige befolkning		Personer, der ikke har en psykisk lidelse, et misbrug eller har været ramt af hjemløshed
Kilde: VIVE’s beregninger af data fra Danmarks Statistik og Sundhedsstyrelsen		

VIVE’s kategorier af socialt udsathed	Antal	Værdi DKK
Unge der er rykket fra gruppe 1 til øvrig befolkning	29	704,805
Unge der er rykket fra gruppe 2 til øvrig befolkning	3	276,399
Unge der er rykket fra gruppe 6 til øvrig befolkning	7	555,360
Unge der er rykket fra gruppe 6 til gruppe 1	9	495,302
Unge der er rykket fra gruppe 6 til gruppe 4	1	57,403

HACT's Social Value Bank er anvendt til at værdisætte de sociale trivselsforbedringer for målgruppen. Derudover er livstilfredshedsspørgsmålet anvendt til at validere målingerne fra HACT's værdibank.

UK Social Value Bank (HACT 2024)

Ved beregning af social outcome anvendes værdier fra den UK Social Value Bank (HACT 2024). De sociale værdier i banken repræsenterer en gennemsnitlig persons betalingsvillighed for den specifikke trivselsændring. Det vil sige at en høj værdi afspejler en høj betalingsvillighed for netop den trivselsforbedring.

Værdierne er beregnet ud fra en omfattende analyse af en stor gruppe respondenter i Storbritannien over mere end 20 år og antages derfor for at være valide estimater. For at anvende de sociale værdier i en dansk kontekst er det antaget, at de sociale værdier i Storbritannien er sammenlignelige med Danmark, fordi de to lande er ens på mange punkter.

Konvertering af britiske sociale værdier

For at konvertere de britiske værdier til at afspejle betalingsvilligheden i en dansk kontekst, gennemføres en konverteringsproces. Da de sociale værdier skal afspejle en persons betalingsvillighed for en bestemt social forandring, og denne specifikke værdi ikke kan opnås direkte i Danmark, konverteres værdierne baseret på forskellen mellem velstandsniveauet og forbrugsmønstrene i Danmark og Storbritannien. Det gøres ved at konvertere den sociale værdi baseret på den relative forskel i BNP pr. indbygger PPP (købekraftsjusteret), da dette ses som den mest valide indikator for det danske velstandsniveau. Dette resulterer i en opskalering af værdierne med 1,334.

Fordele ved metoden

Fordelen ved denne metode er at man ved at analysere enkelte trivselsændringer bedre kan kortlægge hvilke trivselsændringer, der forårsager ændringen i den samlede menneskelige trivsel. På den måde supplerer HACT's Social Value Bank den samlede beregning af social outcome, da den modsat livstilfredshedsspørgsmålet kan indikere på hvilke områder trivselsændringer sker.

Livstilfredshedsspørgsmålet

Livstilfredshedsspørgsmålet er for første gang inkluderet i Fundamentets evalueringsrapport, da det som en valideret trivselsmåling kan understøtte de trivselsmålinger, der foretages gennem UK Social Value Bank (HACT 2024).

Værdisætning af livstilfredshed

Livstilfredshed er i denne rapport målt på en skala fra 0 til 10 for at sikre overensstemmelse med anerkendte af validerede mål for livstilfredshed.

For at værdisætte den sociale trivselsforbedring via livstilfredshedsspørgsmålet anvendes enheden WELLBY (wellbeing-adjusted life years). En WELLBY repræsenterer en ændring i livstilfredshed på ét point på en skala fra 0 til 10 for én person i ét år.

Værdien af en WELLBY i en dansk kontekst beregnes ud fra Finansministeriets værdisætning af et statistisk liv (VSL) på DKK 1,3m. Dette omregnes til WELLBY ved at dividere med 7 (OSVB, 2024), hvilket giver en værdi på DKK 186.000 pr. WELLBY.

Fordele ved metoden

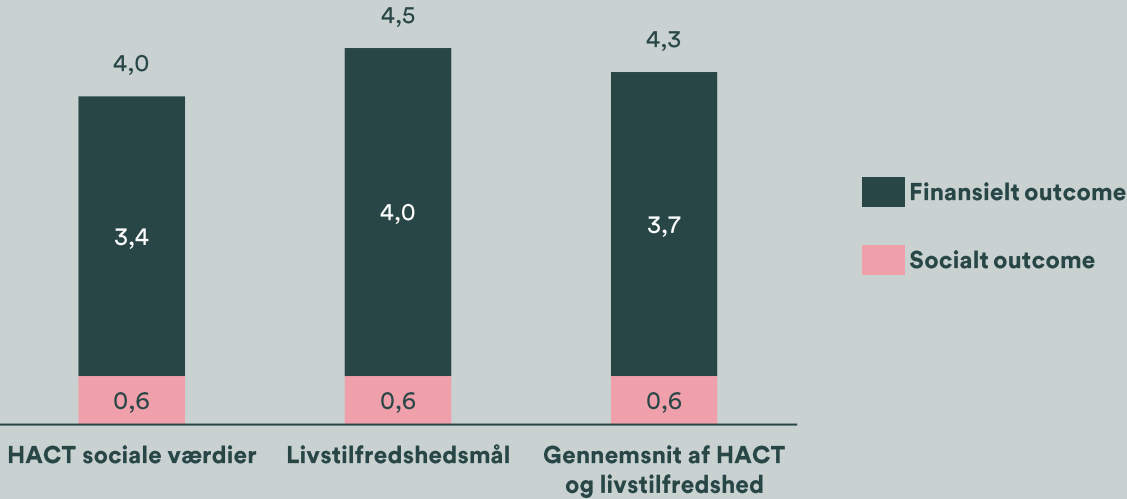
Fordelen ved at inddrage livstilfredsheds målet i rapporten er, at det giver mulighed for direkte at estimere de trivselsforbedringer, Fundamentet har skabt i 2024. Dette adskiller sig fra sidste års rapport, hvor målet primært blev anvendt til at kvalificere det sociale outcome baseret på værdierne fra UK Social Value Bank (HACT 2024). Ved at inkludere livstilfredshed som et selvstændigt mål i år, benytter vi et anerkendt og effektivt redskab til at måle socialt outcome, der empirisk har vist sig at afspejle underliggende faktorer som mental sundhed, arbejdsproduktivitet og sociale relationer.

For at sikre resultaternes validitet er der foretaget sensitivitetsanalyse på Fundamentets SROI-ratio for 2024. Afhængigt af om det sociale outcome måles udelukkende ved hjælp af HACT’s sociale værdier eller livstilfredsheds målet varierer SROI-ratioen fra 3,1 til 4,5.

Metode til estimering af socialt outcome

I dette års rapport er det sociale outcome estimeret som et gennemsnit af resultaterne fra livstilfredsheds målet og HACT’s estimer af positive trivselsforbedringer. Ved at kombinere de to metoder opnår vi et samlet estimat for det sociale outcome og får samtidig mulighed for at validere og sammenligne resultaterne på tværs af metoderne. Det sociale outcome estimeret med livstilfredsheds målet udgør DKK 18,3 mio., mens HACT-metoden giver et resultat på DKK 11,7 mio. Det betyder, at det samlede outcome varierer med DKK 6,6 mio., afhængigt af hvilken metode der anvendes. Grafen til højre viser, hvordan Fundamentets SROI-ratio for 2024 varierer alt efter den valgte metode til estimering af socialt outcome.

Variation i SROI-ratio ved forskellige estimeringsmetoder

Sensitivitetsanalyser er med til at illustrere hvordan usikkerheder påvirker SROI-ratioen. Her ses at et 20% usikkerhedsinterval vil betyde at SROI-ratioen er mellem 2,8 og 6,4.

Sensitivitetsanalyser

Da SROI-metoden og beregningerne automatisk indeholder usikkerheder, inkluderes en sensitivitetsanalyse for at vise, hvordan SROI-ratioen bliver påvirket af enten lavere eller højere værdier end antaget. Med andre ord bliver der lavet et udfaldsrum for beregningerne baseret på usikkerheder i data og estimer.

Her ses, at med et 20% usikkerhedsinterval for total input og antal unge vil SROI-ratioen være mellem 2,8 og 6,4. Yderligere ses det at SROI-ratioen er mest sensitiv ift. de sociale værdier, da disse også udgør størstedelen af værdiskabelsen.

		Procentvis ændring i antal										
Indikatorer		-50%	-40%	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%	40%	50%
	Unge	2,3	2,7	3,1	3,5	3,9	4,3	4,7	5,1	5,5	5,9	6,2
	Frivillige	4,1	4,1	4,2	4,2	4,3	4,3	4,3	4,4	4,4	4,4	4,5
	Hvis alle værdier ændrer sig	2,1	2,6	3,0	3,4	3,9	4,3	4,7	5,2	5,6	6,0	6,4
	Alle finansielle værdier	4,0	4,0	4,1	4,2	4,2	4,3	4,4	4,4	4,5	4,5	4,6
	Alle sociale værdier	2,5	2,8	3,2	3,6	3,9	4,3	4,7	5,0	5,4	5,8	6,1

		Procentvis ændring i antal										
Procentvis ændring i input		-50%	-40%	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%	40%	50%
	-50%	4,3	5,2	6,0	6,9	7,7	8,6	9,4	10,3	11,2	12,0	12,9
	-40%	3,6	4,3	5,0	5,7	6,4	7,2	7,9	8,6	9,3	10,0	10,7
	-30%	3,1	3,7	4,3	4,9	5,5	6,1	6,7	7,4	8,0	8,6	9,2
	-20%	2,7	3,2	3,8	4,3	4,8	5,4	5,9	6,4	7,0	7,5	8,0
	-10%	2,4	2,9	3,3	3,8	4,3	4,8	5,2	5,7	6,2	6,7	7,2
	0%	2,1	2,6	3,0	3,4	3,9	4,3	4,7	5,2	5,6	6,0	6,4
	10%	2,0	2,3	2,7	3,1	3,5	3,9	4,3	4,7	5,1	5,5	5,9
	20%	1,8	2,1	2,5	2,9	3,2	3,6	3,9	4,3	4,7	5,0	5,4
	30%	1,7	2,0	2,3	2,6	3,0	3,3	3,6	4,0	4,3	4,6	5,0
	40%	1,5	1,8	2,1	2,5	2,8	3,1	3,4	3,7	4,0	4,3	4,6
	50%	1,4	1,7	2,0	2,3	2,6	2,9	3,1	3,4	3,7	4,0	4,3

Et Impact Map viser et overblik over de første fire ud af seks trin af en SROI-analyse. Informationer om organisationen og formålet med analysen er her beskrevet.

Impact Map

Et Impact Map er en oversigt over de første fire af seks trin i udarbejdelsen af en SROI-analyse. Den indeholder altså informationer om organisationen samt analysens formål. Heri findes der information om organisationens nøgleinteressenter samt de tilsigtede og ikke-tilsigtede værdier, der er blevet analyseret i SROI-rapporten.

Der er fire trin i et Impact Map, der alle bliver gennemgået på de næste sider.

Alle angivne monetære værdier er i DKK.

Trin	Formål	Beskrivelse
1	Etablering af omfang og identifikation af nøgleinteressenter.	Her identificeres omfanget af analysen samt de interessenter, der er vigtige for organisationen. Deres roller og involvering i analysen vurderes ligeledes.
2	Kortlægning af værdiskabelser.	Her benyttes Forandringsteorien til at kortlægge inputs, outputs samt beskrivelse af værdiskabelsen.
3	Godtgøre værdiskabelser og tildele disse værdier.	Indeholder indsamling af data for effektmålingen, vurdering af værdiskabende aktiviteter samt tildeling af monetære værdier for indsatserne.
4	Påvise værdiskabelse.	Organisationens bruttoværdier bliver tilrettet af dødvægt, forskydning, tilskrivning og aftagning. På baggrund heraf rapporteres organisationens nettoeffekter.

Impact Map I: Overblikket over analysens input, output og outcome — dermed de skabte effekter af Fundamentet.

Trin 1		Trin 2			
Interessenter	Forandring	Inputs	Værdi	Outputs	Outcome/værdiskabelse
De unge i Fundamentet.	— Mulighed for at få forskellige fysiske og psykiske behandlinger. — Mulighed for at få hjælpe med diverse praktiske udfordringer og bisidderhjælp. — Får socialt netværk og bliver en del af et fællesskab hvor det er muligt at få gode råd.	Tid.		133 unge.	Finansielle besparelser i form af mindre træk på offentlige ydelser. Social værdi: Godt overordnet helbred. Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning. Social værdi: Økonomisk tryghed. Social værdi: Føler sig værdifuld. Social værdi: Kan stole på familien.
Frivillige.	— Hjælper de unge og oplever selv wellbeing-effekter ved frivilligt arbejde.	Tid.	476.467	83 frivillige.	Social værdi: Frivilligt arbejde.
Det offentlige.	— Reducerede velfærdsudgifter og gevinster ved øget beskæftigelse.	Tilskud.	974.212		Sparede udgifter til psykiske og fysiske behandlinger. Sparede sagsbehandlingsomkostninger. Sparede udgifter i forhold til brug af retsvæsenet.
Private donorer og fonde.	— Bidrager med finansielle inputs og sikrer Fundamentets eksistens.	Donationer.	4.219.807		Tæller ikke med i outcome.

Impact Map II: Overblik over finansielle værdier beregnet for Fundamentet.

Trin 3

Interessenter	Indikator	Antal unge	Outcome pr. ung	Bruttoværdi	Kilde	Finansiel indikator	Usikkerheder
De unge i Fundamentet.	Gennemsnitlig fald i offentlig forsørgelse.	133	1.473	195.909	Spørgeskema	Den samfundsmæssig værdi, når en person for reduceret offentlig forsørgelse eller højere indkomst fra løn.	Antallet af personer er beregnet ud fra spørgeskemabesvarelser. Der er derfor en vis usikkerhed forbundet med at konkludere fra spørgeskemabesvarelserne til den totale population af unge, som har fået hjælp hos Fundamentet. Disse usikkerheder er uddybet i dataafsnittet.
	Gennemsnitlig stigning i lønindkomst.	133	2.025	269.325			
	Unge, der har fået moderate psykiske lidelser afhjulpet.	29	47.936	1.390.144	VIVE (2018).	Værdier fra VIVE's (2018) rapport over offentlige udgifter til socialt udsatte unge fremskrevet til 2024 værdier.	
	Unge, der har fået svære psykiske lidelser afhjulpet.	3	181.722	545.166			
	Unge, der er kommet ud af misbrug samt psykiske lidelser.	7	156.484	1.095.388			
	Unge, der er har fået psykiske lidelser afhjulpet uden at komme ud af stofmisbrug	1	113.221	113.221			
	Unge, der er kommet ud af misbrug uden at få moderate psykiske lidelser afhjulpet.	9	108.548	976.932			
	Unge, der føler sig mindre ensomme efter de kommet hos Fundamentet.	32	23.122	739.904	Sygdomsbyrden i Danmark (2022).	Værdi over ekstra offentlige udgifter forbundet med at være uønsket alene fremskrevet til 2024 værdier.	

Impact Map II: Overblik over sociale værdier beregnet for Fundamentet.

Trin 3							
Interessenter	Indikator	Antal unge	Outcome pr. ung	Bruttoværdi	Kilde	Finansiel indicator	Usikkerheder
De unge i Fundamentet.	Social værdi: Able to obtain advice locally.	133	38.143	5.073.057	HACT (2024).	Social værdi fra Social Value Bank fremskrevet til 2024 værdier.	De sociale værdier er baseret på beregninger af personer fra Storbritannien. Derfor kan der være en vis usikkerhed ved at sammenligne med personer i Danmark, selvom de to lande er meget ens ift. levestandard og priser.
	Social værdi: Good overall health.	52	284.282	14.782.664			
	Social værdi: Financial comfort.	16	239.363	3.829.808			
	Social værdi: Can rely on family.	17	129.648	2.204.016			
Frivillige.	Social værdi: Regular volunteering.	83	44.693	3.709.519			

Impact Map III: Overblik over finansielle værdier beregnet for Fundamentet.

Trin 4							
Interessenter	Effekt	Bruttoværdi	Dødvægt	Forskydning	Tilskrivning	Aftagning	Nettoeffekt
Inputs.	Driftsudgifter.	4.064.630					4.064.630
	Frivilliges tid.	476.467					476.467
	Ikke-finansielle gaver.	80.551					80.551
De unge i Fundamentet.	Gennemsnitlig fald i offentlig forsørgelse.	195.909	22%		35%		99.325
	Gennemsnitlig stigning i lønindkomst.	269.325	22%		35%		136.547
	Unge, der har fået moderate psykiske lidelser afhjulpet.	1.390.144	22%		35%		704.803
	Unge, der har fået svære psykiske lidelser afhjulpet.	545.166	22%		35%		276.399
	Unge, der er kommet ud af misbrug samt psykiske lidelser.	1.095.388	22%		35%		555.361
	Unge, der er har fået psykiske lidelser afhjulpet uden at komme ud af stofmisbrug	113.221	22%		35%		57.403
	Unge, der er kommet ud af misbrug uden at få moderate psykiske lidelser afhjulpet.	976.932	22%		35%		495.304
	Unge, der føler sig mindre ensomme efter de kommet hos Fundamentet.	739.904	22%		35%		375.131

Impact Map III: Overblik over sociale værdier beregnet for Fundamentet.

Trin 4							
Interessenter	Effekt	Bruttoværdi	Dødvægt	Forskydning	Tilskrivning	Aftagning	Nettoeffekt
De unge i Fundamentet.	Social værdi: Able to obtain advice locally.	5.073.057	8,5%		35%		3.017.200
	Social værdi: Good overall health.	14.782.664	17,4%		35%		7.936.812
	Social værdi: Financial comfort.	3.829.808	30,6%		35%		1.727.626
	Social værdi: Can rely on family.	2.204.016	11,3%		35%		1.270.725
Frivillige.	Social værdi: Regular volunteering.	3.709.519	29,8%		35%		1.692.653

Referencer.

Diener, E., Oishi, S., & Tay, L. (2018): "Advances in subjective well-being research". Published in Nature Human Behaviour, 2(4), 253–260. Link: <https://www.nature.com/articles/s41562-018-0307-6>

Finansministeriet (2021): "Nøgletalskatalog". Link: <https://fm.dk/media/4tkj2o4w/noegletalskatalog-februar-2025.pdf>

Frijters, P. and C. Krekel (2021): "A handbook for wellbeing policy-making: history, theory, measurement, implementation, and examples". Link: <https://global.oup.com/academic/product/a-handbook-for-wellbeing-policy-making-9780192896803?cc=dk&lang=en&>

Frijters, P., Krekel, C., Sanchis, R., & Santini, Z. I. (2024). The WELLBY: a new measure of social value and progress. Humanities and Social Sciences Communications 2024 11:1, 11(1). <https://doi.org/https://doi.org/10.1057/s41599-024-03229-5>

HACT (2024): "UK Social Value Bank". Link: <https://hact.org.uk/tools-and-services/uk-social-value-bank/>

Jobpatruljen (2025): "Lønsatser". Link: [Lønsatser for unge i supermarkeder og butikker](#)

Lind Foundation (2024): "Social Return on Investment. White Paper om effektmåling i Lind Foundation". Link: <https://lindfoundation.com/SROI-dk>

Open Social Value Bank (OSVB) (2024): "A measure of subjective well-being". Link: <https://en.opensocialvaluebank.com/method-intro/trivsel-ved-livstilfredshed>

Statistikbanken (2025): "LONS40: Løn efter branche (DB07), sektor, aflønningsform, lønmodtagergruppe, lønkomponenter og køn"; herunder valgt: STANDARTBEREGNET TIMEFORTJENESTE, Lønmodtagergrupper (eksklusive unge og elever), Time-og fastlønnet i alt, Q Sundhed og socialvæsen, Sektorer i alt, Mænd og kvinder i alt.

Sundhedsstyrelsen (2022): "Sygdomsbyrden i Danmark". Link: https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2023/Sygdomsbyrden-2023/Risikofaktorer-Sygdomsbyrden-2023.ashx?sc_lang=da&hash=1A0F303CCC4B3BA4CF37D65ECAE2575A

The World Bank 2024: "PPP conversion factor, private consumption (LCU per international \$)." Link: <https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.PRVT.PP?skipRedirection=true&view=map>

VIVE (2018): "Socialt udsatte borgeres brug af velfærdssystemet, samfundsøkonomiske aspekter". Link: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/socialt-udsatte-borgeres-brug-af-velfaerdssystemet-6999/>

Xe 2025: "Historical rate tables". Link: <https://www.xe.com/currencytables/?from=DKK&date=2025-01-31#table-section>

Alle links tilgået i juni 2025.

